

Matthijs Meeuwsen

Matthijs Meeuwsen (1984) is de eenmansfanclub van de goudmol en het blaadjesschaap. Maar hij schrijft ook graag over pistoolgarnalen, zandkokerbomen, zombieschimmels en nog veel meer wonderlijke wezens. Verhalende non-fictie dus. Over de natuur.

Matthijs: Als je zoveel schrijft over de natuur, ontkom je er niet aan om ook de groeiende impact van klimaatverandering aan bod te laten komen. Soms sluimert dit thema slechts zijdelings door mijn verhalen heen. Maar steeds vaker spreek ik me directer uit, waarbij ik probeer om zonder opgeheven vingertje de context te scheppen waarmee lezers hun eigen standpunt kunnen bepalen. Ik hoop dat mijn boeken laten zien hoe krankzinnig mooi, divers, vernuftig, grappig en ook wreed de natuurlijke wereld kan zijn. Waarna je misschien wel enthousiast wordt om wat beter voor die wereld te zorgen.

In 2023 debuteerde ik met *Een slijmzoen voor je oma* (8+). De meeste diersoorten in de oceaan zijn nog niet door wetenschappers ontdekt. En degene die we wel kennen, proberen we vaak zo snel mogelijk weer te vergeten. Omdat ze te glibberig zijn. Niet knuffelachtig genoeg. Lelijk ook vaak. Daarom heb jij waarschijnlijk nog nooit gehoord van de klapmuts, de kerstboomworm of de koekjessnijder. Zonde! Je moet eens weten wat die beesten allemaal kunnen...

Een fragment:

U spreekt met de politie van Tasmanië. Waarmee kunnen we u helpen?

Ik wil graag een vermist persoon rapporteren.

Om wie gaat het?

Sympterichthys unipennis. Maar hij is beter bekend onder zijn roepnaam: Gladde Handvis.

En het signalement? Waaraan zouden we meneer Handvis kunnen herkennen?

Een bioloog schreef ooit: 'Als je Handvis nog nooit hebt ontmoet, moet je je een pad voorstellen die je in felgekleurde verf doopt, een verdrietig verhaal voorleest en veel te grote handschoenen aandoet.'

Genoteerd. Nog andere opvallende eigenschappen?

Nou, hij is niet groot. Hoogstens een centimeter of vijftien. En hij is ook geen goede jager, geen briljant holletjesgraver, zelfs geen sexy verleider. Hij zat altijd maar gewoon een beetje te zitten, vastgeplakt op dat kleine hoekje koraalrif bij Tasmanië. Maar dat geeft niet. Hij heeft iets waar wij allemaal een puntje aan kunnen zuigen: originaliteit.

Wat bedoelt u?

Wat maakt een vis een vis, agent? Vinnen? Onzin, die hebben zeehonden ook. Dat een vis kan zwemmen? Hetzelfde geldt voor pinguïns. Als Gladde Handvis nu bij u was geweest, zou hij even demonstratief een stukje zijn gaan lopen op die vier vreemde vinnen van hem. Vinnen die eruitzien als handen, maar die hij gebruikt als voeten. Meneer Handvis was de eerste vis die niet zwom, maar wandelde. Als een keeshond op koraal.

Juist ja. En wanneer is meneer Handvis voor het laat gezien?

Ja, dat is wel een dingetje. Hij is al even kwijt, agent. Om eerlijk te zijn is hij de laatste tweehonderd jaar niet meer in levenden lijve gezien.

En geen familieleden?

O jawel. Rode Handvis, Gespikkelde Handvis, Wratachtige Handvis en nog een stuk of tien broers. Maar ook de meesten van hen zijn al meer dan twintig jaar niet meer gezien.

Dit klinkt als werk van de georganiseerde misdaad. Hadden ze toevallig vijanden?

Nou, als Handvis heb je het nog wel eens aan de stok met hongerige zeesterren. Maar

op zich viel dat mee, hoor. Ik weet alleen dat ze steeds meer begonnen te klagen over de temperatuur van de zee. De familie Handvis is nogal fan van koud water. Hoe kouder, hoe beter. Maar u weet ook dat de zee alleen maar warmer wordt. O wacht, ik krijg een bericht binnen.

Hij is gevonden?

Integendeel. Ik ben bang dat we te laat zijn, agent. De Gladde Handvis is zojuist officieel uitgeroepen tot uitgestorven diersoort. Als eerste vis in de moderne geschiedenis.

Sterkte met dit verlies.

Vragen:

- Dat de gladde handvis is uitgestorven heeft weinig gevolgen voor zijn koraalrif in Tasmanië, laat staan voor ons. Wat vind jij: maakt dat het minder erg? Moet een dier mooi of nuttig zijn om beschermd te worden? Of zouden we ons moeten inzetten voor het behoud van alle diersoorten? En wat als we toch moesten kiezen, bijvoorbeeld omdat er geen geld is om ze allemaal te redden? Schrijf jouw antwoorden op deze vragen en bespreek ze daarna in groepjes.
- Wat zou je tegen de gladde handvis willen zeggen als hij je nog zou kunnen horen (en zou begrijpen)? Schrijf een afscheidsbrief.
- In de oceaan wemelt het van de onbekende dieren die al dreigen uit te sterven voordat de meeste mensen ze kennen. Heb jij ooit gehoord van de koekjessnijder, het blaadjesschaap, de kerstboomworm, de pistoolgarnaal, de hemelkijker, het krabbezakje of de klapmuts? Kies een naam uit waar je nog nooit van hebt gehoord en teken hoe dit dier er met jouw fantasie uit zou kunnen zien. Bedenk je daarna op welke manier jouw dier de dupe zou kunnen worden van klimaatverandering.
- Stel dat je zou meelopen in een protestmars tegen klimaatverandering. Wat zou je in 1 of 2 zinnen op je spandoek of kartonnen bord schrijven om op te komen voor de gladde handvis of een ander (lievelings)dier?

Voor meer informatie over Matthijs, zijn boeken en schoolbezoeken: www.matthijsmeeuwsen.com